

BULETIN INFORMATIV

ALFABETIZAREA MEDIA A TINERILOR PENTRU UN VIITOR EUROPEAN COMUN

NOUTĂȚI UTILE PENTRU TINERI

UE a adoptat un Plan de Acțiune pentru Tineret

La 29 noiembrie 2024, Consiliul Uniunii Europene a aprobat Planul de Acțiune pentru Tineret, destinat implicării tinerilor în politica externă a UE. Prin această inițiativă, UE va sprijini participarea tinerilor din întreaga lume la elaborarea politicilor și va extinde accesul acestora la forumuri internaționale. Uniunea Europeană recunoaște importanța protejării activiștilor tineri și apărătorilor drepturilor omului la nivel global, inclusiv „sprijinirea tinerilor din regiunile afectate de conflicte, mai ales în contextul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, al represiunii violente a protestelor pașnice din Iran, al persecuțiilor societății civile din Belarus și al agravării situației din Afganistan”.

Consiliul a subliniat, de asemenea, că toți tinerii ar trebui să aibă acces egal la servicii de sănătate, inclusiv la cele de sănătate mintală. Totodată, a fost evidențiată importanța sprijinirii mobilității incluzive a tinerilor la nivel mondial.

Reprezentantul Înalt al UE, Josep Borrell, a declarat că adoptarea Planului de Acțiune pentru Tineret reprezintă un semnal politic puternic: „Planul demonstrează angajamentul UE de a împuternici tinerii, de a-i implica în procesul de elaborare a politicilor europene și de a proteja activiștii tineri”.

Evenimente europene pentru tineret

Uniunea Europeană nu doar sprijină dezvoltarea tinerilor, ci și ascultă opiniile generației tinere despre viitorul Europei și al UE. Mii de tineri din întreaga Uniune Europeană și din lume se reunesc o dată la doi ani în cadrul Evenimentului European pentru Tineret (EYE) pentru a-și împărtăși ideile despre viitorul Europei. Acesta este o oportunitate unică pentru tinerii cu vârste între 16 și 30 de ani de a se întâlni cu experți, activiști și factori de decizie, dar și de a participa la activități distractive.

EYE2025 va avea loc în perioada 13-14 iunie 2025 la Parlamentul European din Strasbourg și în EYE Village, oferind un spațiu pentru discuții și crearea de rețele. Este important de menționat că UE contribuie financiar pentru a sprijini grupurile de tineri. Parlamentul European oferă sprijin financiar grupurilor active de tineri cu dizabilități, celor care locuiesc în zone rurale sau izolate, precum și celor din medii social-economice dezavantajate care doresc să participe la eveniment.

Programul EYE Village va fi coordonat de Forumul European al Tineretului și va oferi un spațiu în care creativitatea se întâlnește cu activismul, iar activitățile vor fi co-create de organizații de tineret și organizații ale societății civile, asigurând reprezentarea și diversitatea opiniilor. La eveniment pot participa toți tinerii cetățeni ai UE cu vârste între 16 și 30 de ani. Înscrierea pentru participanți se va deschide în februarie 2025. Mai multe informații despre eveniment, tematici și detalii găsiți aici: <https://european-youth-event.europarl.europa.eu/en>.

NOUTĂȚI UTILE PENTRU TINERI

Sprijin pentru consiliile de tineret din Ucraina în cadrul programului EU4Youth

Asociația Consiliilor de Tineret din Ucraina a primit un grant de 50.000 de euro prin proiectul „EU4Youth: implicarea și împuternicirea tineretului”, cofinanțat de Uniunea Europeană și guvernul Republicii Federale Germania și implementat de Societatea Germană pentru Cooperare Internațională (GIZ). Grantul vizează inițiative menite să sporească gradul de conștientizare politică a tinerilor implicați în consiliile de tineret și ONG-uri, precum și să împuternicească tinerii cu aspirații politice și să promoveze egalitatea de gen în participarea politică.

giz

Proiectul își propune să combată stereotipurile negative legate de politică și funcția publică, încurajând implicarea tinerilor în procesele decizionale și creând oportunități pentru o interacțiune constructivă cu autoritățile locale.

O atenție deosebită va fi acordată împuternicirii femeilor tinere, sprijinindu-le în depășirea normelor sociale și a barierelor personale pentru o participare mai activă în viața politică. Inițiativa va include un cadru structurat de sesiuni de formare, jocuri de simulare și dezvoltarea de materiale educaționale pentru consolidarea capacității consiliilor de tineret și ONG-urilor.

EYE

EU4Youth

NOTĂ INFORMATIVĂ

Știați că, conform Planului Strategic 2024-2028 al Forumului European al Tineretului, direcțiile prioritare ale politicii de tineret în țările UE vor fi:

- promovarea și protejarea drepturilor și intereselor tinerilor în Europa și sporirea implicării tinerilor și a organizațiilor de tineret în viața societății;
- sprijinirea, coordonarea și promovarea activității tinerilor activiști în diverse domenii, precum și oferirea de asistență și susținere pentru dezvoltarea acestora;
- promovarea politicii de tineret ca element integrator și intersectorial în cadrul procesului de elaborare a politicilor generale;
- facilitarea schimbului de idei și experiențe, înțelegerea reciprocă, precum și egalitatea de șanse pentru tinerii din Europa;
- influențarea pozitivă a politicilor care afectează tinerii și organizațiile de tineret.

În acest context, tendințele fundamentale rămân:

- **Promovarea participării tinerilor în viața socială și politică**

Tinerii sunt în centrul majorității mișcărilor sociale, conducând proteste, campanii și activism la nivel global. Totuși, există un decalaj între tineri și instituțiile democratice tradiționale. Tinerii și organizațiile de tineret au dreptul inalienabil de a participa activ la procesele decizionale care le afectează viața și comunitățile, contribuind semnificativ la elaborarea, implementarea și evaluarea politicilor. UE recunoaște perspectivele și experiențele unice ale tinerilor, oferindu-le spații și oportunități pentru a-și face vocile auzite și pentru a deveni agenți activi ai schimbărilor pozitive, promovând o societate mai incluzivă, democratică și receptivă.

- **Elaborarea politicilor bazate pe o abordare axată pe drepturile omului**

Forumul European al Tineretului aplică o abordare bazată pe drepturile omului în politica de tineret, integrând normele, standardele și principiile sistemului internațional al drepturilor omului în elaborarea, implementarea și evaluarea politicilor. Această abordare sprijină tinerii în afirmarea drepturilor lor, implicându-se constructiv și sistematic, împuternicind segmentele vulnerabile ale populației. Orice politică trebuie să protejeze drepturile tinerilor.

- **Promovarea egalității, incluziunii și diversității**

Toți tinerii au dreptul de a trăi într-un mediu care respectă diversitatea și oferă acces egal la oportunități. Tinerii nu reprezintă un grup omogen. Dificultățile juridice pot fi combinate cu discriminarea intersecțională bazată pe gen, rasă, etnie, religie, orientare sexuală, dizabilitate, statut social etc. În acest context, este esențial ca Europa modernă să elimine barierele și prejudecățile, promovând egalitatea și combaterea activă a discriminării în toate formele sale.

- **Crearea condițiilor pentru bunăstarea și sănătatea mintală a tinerilor**

Sănătatea mintală și bunăstarea sunt esențiale pentru a prospera în viață și a contribui la societate. Acestea reprezintă o componentă fundamentală a sănătății generale, fie că este vorba despre contextul profesional sau educațional. Bunăstarea holistică a tinerilor include sănătatea fizică, mentală, emoțională și socială și este strâns legată de condițiile socio-economice cu care se confruntă. Promovarea bunăstării și sănătății mintale este o parte integrantă a oricărei politici bune, contribuind la rezultate sociale pozitive și cultivând un viitor prosper și sustenabil.

- **Consolidarea cooperării europene și globale**

Tinerii și organizațiile de tineret au fost întotdeauna pionieri ai schimburilor interculturale și ai cooperării regionale. Crearea unui spațiu pentru schimbul de cunoștințe și experiențe, precum și pentru cooperarea europeană și globală durabilă, este cheia consolidării valorilor fundamentale. Este esențial să se investească în dialogul continuu în interiorul și între organizațiile de tineret.

Astfel, Forumul European al Tineretului se poziționează ca o platformă pro-europeană, pledând pentru consolidarea cooperării europene și integrarea treptată a unui număr mai mare de țări în Europa politică. Valorile fundamentale și proiectul european de pace nu pot fi considerate ca fiind garantate. Europa se confruntă cu amenințări atât interne, cât și externe. În acest context, este vital să apărăm și să promovăm aceste valori, asigurând reziliența în fața provocărilor și amenințărilor contemporane în rândul tinerilor.

OPINIA EXPERTILOR

În condițiile actuale, când este necesară gestionarea riscurilor hibride, problema informării adecvate și a alfabetizării media a populației, în special a tinerilor, devine tot mai importantă. **În acest context, am adresat câteva întrebări relevante directorului executiv al Asociației pentru Politică Externă (APE), Natalia Stercul.**

Credeți că această problemă este caracteristică statelor europene și avansării agendei lor de politică externă?

Această problemă nu doar că este caracteristică, dar este și deosebit de actuală pentru țările UE. Să ne amintim alegerile pentru Parlamentul European din 2024, când așa-numita rețea dezinformațională a cuprins statele UE, iar valurile de narațiuni false s-au răspândit rapid pe rețelele sociale. Deși Uniunea Europeană depune constant eforturi pentru menținerea rezilienței în societatea europeană, această problemă rămâne în agenda publică. În statele UE, se acordă o atenție deosebită tinerilor, atât prin informarea adecvată despre evenimentele curente, cât și prin implicarea lor în viața socio-politică și sprijinirea ideilor creative și a gândirii nonconformiste. Este esențial ca tinerii să dezvolte un „imunitate” față de astfel de probleme și să fie pregătiți psihologic pentru a le percepe corect.

**NATALIA STERCUL, Directoarea
executivă a Asociației pentru Politică
Externă (APE)**

OPINIA EXPERTILOR

Mai mult decât atât, am fost de multe ori martori la declarațiile oficialilor europeni despre importanța alfabetizării media pentru influenceri. Înțelegerea din partea UE a noilor tendințe și adaptarea politicilor pentru a face față provocărilor din era digitală sunt, aș spune, evidente.

Promovați agenda de politică externă europeană în Republica Moldova. Se confruntă Asociația pentru Politică Externă (APE) cu manipularea informațională și cum evaluați capacitatea organizațiilor neguvernamentale de a face față atacurilor de dezinformare și amenințărilor hibride în țară?

Da, misiunea Asociației pentru Politică Externă este de a promova parcursul european al țării și de a explica populației principalele procese și acțiuni întreprinse în această direcție. Astfel, nu doar furnizăm informații veridice, ci elaborăm și analize pentru a oferi recomandări, inclusiv în domeniul comunicării strategice.

Lucrul cu populația, inclusiv în regiunile rusofone, are specificul său, dat fiind diferențele de viziune și abordare în percepția informației, dar și influența potențială a dezinformării și propagandei. Pentru Republica Moldova, alfabetizarea media este extrem de importantă, mai ales pentru regiunile cele mai vulnerabile în acest sens. Însușirea treptată a abilităților de combatere a dezinformării, a știrilor false și a tacticilor manipulative va da rezultate. Este esențial să creștem conștientizarea despre mass-media în societate și să studiem experiența internațională.

Am întâmpinat dificultăți, inclusiv în contextul luptei dintre forțele proruse și cele proeuropene. Totuși, evităm politizarea problemei, înțelegând sensibilitatea acesteia, și încercăm să oferim argumente, dovezi, statistici, astfel încât publicul să aibă o imagine completă asupra unei situații. Ne concentrăm pe cele mai vulnerabile categorii de public, expuse constant manipulărilor din partea forțelor proruse, pentru a asigura stabilitatea și reziliența informațională într-o societate divizată.

În promovarea parcursului european al Republicii Moldova, depunem eforturi semnificative pentru a lucra cu tinerii, influențând formarea opiniilor în rândul activiștilor tineri și al liderilor în devenire, precum și al tinerilor în general. Astfel, răspândim viziuni proeuropene și ridicăm nivelul de alfabetizare media al populației.

Sectorul neguvernamental, la fel ca cel guvernamental, rămâne extrem de vulnerabil la amenințările hibride. Acesta este adesea ținta atacurilor hibride și se confruntă cu provocări semnificative în ceea ce privește securitatea informațională.

Considerați că este posibilă reglementarea rețelelor sociale în perioada campaniilor electorale din țara noastră, având în vedere că nici România și alte state potențial puternice nu reușesc acest lucru?

Din câte cunosc, autoritățile Republicii Moldova iau în considerare posibilitatea reglementării rețelelor sociale, inclusiv TikTok, pentru a spori vigilența și a preveni influențele externe intenționate asupra proceselor electorale.

Conform declarațiilor directorului SIS, în contextul restricțiilor impuse de Republica Moldova în sectorul audiovizual, care au diminuat eficiența propagandei ruse, după închiderea mai multor posturi TV ce retransmiteau propaganda rusă, Moscova utilizează intens noile media, acordând o pondere semnificativă rețelelor Telegram, TikTok și YouTube. Comisia Electorală Centrală trebuie să dispună de instrumentele necesare pentru a reglementa și a preveni astfel de procese distructive. Acest lucru este extrem de important, mai ales în contextul viitoarelor alegeri parlamentare.

PERSPECTIVA UNUI JURNALIST

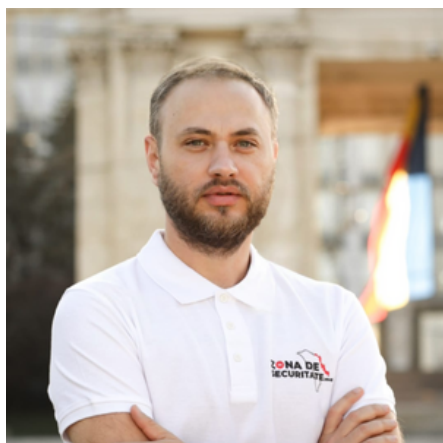
Interviu cu fondatorul platformei „Zona de Securitate”, Vitalie Guțu, despre manipularea opiniei publice și combaterea dezinformării.

Fiind fondatorul platformei „Zona de Securitate” și jurnalist, care sunt, în opinia dumneavoastră, cele mai frecvente tehnici și metode utilizate pentru manipularea opiniei publice? Care dintre acestea au cel mai mare impact asupra populației?

În activitatea noastră pe platforma „Zona de Securitate”, am identificat câteva tehnici frecvent utilizate pentru manipularea opiniei publice, în special în regiunea transnistreană. Acolo, mediul informațional este închis, accesul la surse alternative de informație este restricționat intenționat, iar populația este adesea manipulată prin inducerea fricii. Acest instrument de control este utilizat pentru a suprima orice formă de exprimare liberă sau acces la adevăr. Cei care îndrăznesc să vorbească deschis sau să caute informații din surse independente riscă să fie reținuți la punctele de control ilegale, să fie urmăriți, persecutați sau chiar arestați.

Un alt exemplu evident de manipulare sunt atacurile direcționate împotriva noastră, ca jurnaliști. Pe malul stâng al Nistrului, propaganda regimului utilizează mass-media controlată și canale Telegram pentru a discredita activitatea noastră, prezentându-ne drept „spioni” ai autorităților de la Chișinău sau „dușmani ai poporului transnistrean”. Acest lucru subminează încrederea publicului în sursele independente de informație și creează o atmosferă de ostilitate față de jurnaliștii care încearcă să dezvăluie adevărul.

De asemenea, sunt utilizate narațiuni emoționale și imagini vizuale care amplifică frica, polarizează comunitatea și creează confuzie în rândul cetățenilor. Aceste tehnici au un impact semnificativ, mai ales atunci când sunt combinate cu blocarea accesului la surse alternative de informație și controlul strict al mediului digital.

**Vitalie Guțu - jurnalist,
fondatorul platformei Zona de
Securitate**

Cum combate platforma „Zona de Securitate” aceste fenomene?

Strategia noastră principală este să oferim informații veridice, bine documentate și accesibile. Nu răspundem tuturor atacurilor sau insultelor personale, ci preferăm să demonstrăm realitatea prin fapte clare. De exemplu, atunci când regimul transnistrean răspândește declarații false despre faptul că agenții economici de pe malul stâng al Nistrului „suferă” din cauza reglementărilor impuse de Republica Moldova, prezentăm date și fapte care arată contrariul.

„Zona de Securitate” oferă exemple concrete despre cum acești agenți economici beneficiază de respectarea legislației și de sprijinul oferit prin proiectele finanțate de Uniunea Europeană. Un exemplu important este incubatorul de afaceri din Tiraspol, creat cu sprijin financiar din partea UE. Mulți agenți economici din regiune au reușit să își dezvolte afacerile datorită acestui sprijin.

Totuși, regimul transnistrean evită să menționeze aceste proiecte în mass-media controlată, încercând să ascundă beneficiile directe ale colaborării cu partenerii internaționali. Noi scoatem la lumină aceste fapte, demonstrând avantajele cooperării și beneficiile pe care aceasta le aduce cetățenilor.

De asemenea, platforma noastră organizează campanii de educație media și participă la proiecte care promovează gândirea critică, explicând mecanismele dezinformării și metodele de identificare a surselor manipulative. Suntem convinși că adevărul și accesul la informații verificate sunt cele mai puternice instrumente în lupta împotriva manipulării.

Cum evaluați nivelul de educație mediatică al tinerilor, având în vedere activitatea lor pe rețelele sociale?

Tinerii reprezintă unul dintre cele mai vulnerabile grupuri în fața dezinformării, deoarece petrec mult timp pe rețelele sociale, unde circulă o cantitate mare de conținut neverificat. Este necesar să se investească în educația lor mediatică, oferindu-le instrumente pentru analiza critică a informațiilor pe care le consumă.

Considerăm că o atenție deosebită ar trebui acordată noilor tehnologii, precum inteligența artificială, care poate genera conținut manipulator – de la știri false și deepfake-uri până la imagini sau videoclipuri complet fabricate. Dacă tinerii înțeleg cum funcționează aceste tehnologii, vor fi mult mai bine pregătiți să recunoască dezinformarea.

De asemenea, este important să se introducă în programa școlară cursuri obligatorii de educație media. Tinerii trebuie să înțeleagă nu doar cum să analizeze o știre, ci și cine se află în spatele creării acesteia, ce interese are platforma care o distribuie și cum este finanțată producția de conținut.

Ce tipuri de narațiuni dezinformatoare au cel mai mare impact asupra publicului și cum diferă percepția acestora în funcție de regiune?

Narațiunile dezinformatoare sunt adaptate contextului local și exploatează temerile și vulnerabilitățile comunităților specifice. În zona de securitate, una dintre cele mai frecvente narațiuni este legată de războiul din Ucraina, care alimentează temerile legate de viitorul regiunii. De exemplu, se răspândesc zvonuri conform cărora o eventuală victorie a Ucrainei ar duce la integrarea Transnistriei în teritoriul său sau, dimpotrivă, că Rusia va prelua complet controlul asupra regiunii.

În zonele rurale, narațiunile false sunt adesea legate de probleme economice sau sociale. De exemplu, au circulat zvonuri conform cărora modificările în distribuirea compensațiilor pentru încălzire sunt o modalitate de a „fura” datele bancare ale cetățenilor sau că oamenii vor rămâne fără aceste compensații.

Percepția diferă semnificativ între zonele urbane, precum Chișinău, unde populația are acces la mai multe surse de informație, și regiunile rurale sau transnistrene, unde oamenii sunt mai vulnerabili în fața propagandei. Rolul nostru, ca jurnaliști, nu este doar să informăm, ci și să explicăm fenomenele care afectează societatea. Oamenii au nevoie de explicații clare și regulate pentru a înțelege adevărul și a deveni rezistenți la manipulări.

Această activitate este desfășurată de Asociația pentru Politică Externă în parteneriat cu People in Need Moldova, în cadrul proiectului „Moldova ASSIST: îmbunătățirea accesului la servicii publice de calitate și coeziunea socială”, finanțat de Uniunea Europeană.